

İSTANBUL'DA, İSTANBUL'U
YAŞATAN "SAVAŞÇI":

ÇELİK GÜLERSOY

•Dr. Uğur İbrahimhakkıoğlu - *Bütün Dünya*•

Yetmişli yılların sonunda birdenbire İstanbul'da sihirli bir el dolaşmaya başladı!.. Her yıl, bazen bir, bazen birkaç köşesi tarihi İstanbul'un aniden canlanıyor, yenileniyor, süsleniyor ve mazi duygusunun, yüksek sanat zevkinin, estetik ölçülerinin, yaşam seviyesinin, atılım

duygusunun ışıklarını yakmaya, parlamaya ve özgün seslerini duyurmaya başlıyordu. Bir mucize olmuştu!.. Adı sanı duyulmamış bir kurum ve bir adam İstanbul'a güzellikler, kaliteler, sanatlar, gerçek yaşamlar ve yüksek zevkler sunuyordu. Büyük önderimizin "Övün, Çalış, Güven" dediği duyguyu yaşıyorduk. Işıkları

yanmaya başlamıştı sanki Türkiye'nin ve İstanbul'un, Çelik Gülersoy adlı bir adamın elinde, teker teker.

Yıldız Parkı'nın bozuk yolları, harap havuzları, dökülen köprüleri, bakımsızlıktan çürümüş, çevresini otlar sarmış, içinde koyun barındırılan, kömür deposu olarak kullanılan köşkleri, pavyonları, sonradan yaptırılan ilkel kulübelere çirkinleşmiş görünümleri bir anda güzelleşmeye, uyanmaya, serpilip açılmaya ve süslenmeye başladı. Hepsi temizlendi, onarıldı, restore edildi, tarihi konumuna uygun eşya ile döşendi; perdeleri, bibloları, renkleri, antikaları ve tüm ayrıntıları içli bir tarih âşığı sanatçının eliyle bir gelin gibi hazırlandı ve halka açıldı. Dekor nefisti: "Bir mücevher kutusu" haline getirilen Malta Köşkü, her akşam, cam tavanına pembe karlarını döken kocaman erguvan ağacının yanındaki Pembe Sera, bahçesinde İstanbul'un en güzel ortancalarının açtığı Çadır Köşkü, bir ağaç mahşerinin içinde, yeşilin her tonuyla döşenen, bahçesinde kuşların konser verdiği Yeşil Sera, havuz ve göl kenarlarında kondurulan kır kahveleri, nefis taşlarla döşenen yollar, içinde kuğular yüzen havuzlar yaratıldı. "Müzik" başlamıştı, ülkemizin yüzünü ağartan müzik: Türkiye'ye uluslararası ilk kültür ödülü veriliyor, 15 yıl boyunca dünya basınının gözdesi oluyordu bu park ve içindekiler. Köşkların yenilenen salonlarında, teraslarında, bahçelerinde, denize doğru uzanan korularında, yeni bir yaşam, bir kalite sunuluyordu insanlara. Bir efsane gibi yaşanan yaz akşamları, çiçek renklerinin çıldırtıcı güzellikleriyle bahar sabahları, ormanı kaplayan bembeyaz kar örtü-

süyle kış günleri ve kuş sesleriyle dolu sonbaharlar.

Emirgan Korusu da Yıldız Parkı gibi temizlendi, yollar bakımlı hale getirildi. İğrenç beton kulübeler söküldü, harap bir köşk yenilenip sarı-beyaz renklerle ve çiçeklerle süslenerek döşendi, adına Sarı Köşk denildi. İnşaata yarım kalmış bir başka Osmanlı evi, yapının sitalinde döşenip ortaya çıkarıldı. Bahçede her yeri kaplayan açık mor salkımlar, baharları pespembe yapı ile öylesine uyuyordu ki, adı Pembe Köşk konuldu bu nefis yapıtın. Lake mobilyalarla, açık mavi, açık leylâk ve sedef rengi döşemelerle kaplanan Beyaz Köşk ise, müzik evi oldu korunun: Konser Sarayı.

Sihirli değnek karşıya geçtiğinde, bir zamanlar İstanbul'un ve sanatçıların meftûn olduğu o muhteşem manzaralı Büyük Çamlica Tepe-si'nin ıpsız-sapsız yuvası haline gelen makûs talih ve perişan çehresi bir anda değişmiş, tonlarca iyi toprak dökümü ile yeşillendirilmiş, çamlar ve çiçeklerle donatılmış, özel dizaynlı kapalı pavyonlar, mermer servis köşkleri, tarihi çeşmeler ve kupa arabalarıyla bir masal tepesi oluvermişti tekrar. Basın onu hiç yazmadı! Ama bu mucizeyi kente "fısıltı gazetesi" duyurdu. Onbinlerce İstanbullu tepeye akın etti. Koca koca anı defterleri, tüm bu yapıtların sihirli banisi Gülersoy için halkın sevgisini ve hayranlığını belirten satırlarla doldu. Silahların konuştuklarını basın, güzelliğın sesine olan hasreti ve onu duyurana şükran hislerini ise halk yazıyordu...

Kulesi yıkılmış, içi harab olmuş,

yollarını ot bürümüş bir korku sarayına dönen güzelim Boğaziçi'nin Hidiv Kasrı da Gülersoy'un yönetimindeki bir sanatkarlar ordusu tarafından restore edildi. Art Nouveau üslubundaki yapıya uygun mobilyalar üretildi, kumaşlar getirildi ve terasından Boğaz'ın seyrine doyum olmayan bir müze-saray yaratıldı. Açılış töreninde özellikle kor-diplomatik hayranlığı gizleyememiş ve "Herşey Türkiye'de mi yapıldı?" diye sormuştu. Halk akın akın geldi bu muhteşem sarayı görmeye. İçeride çalınan klasik müzik, insanları hem dinlendirmekte, hem eğitmekteydi. Yaratılan sosyal uyum inanılır gibi değildi: "Çeşmeli orta holde her tabakadan halk dolaşırken, içeride İngiltere başbakanı yemek yiyordu."

Sihirli değnek, doğal olarak en fazla "Tarihi Yarımada" da dolaştı. Sultanahmet Meydanı kenarındaki bir enkazın yerinde, eşsiz bir İstanbul konağı örneği olan "Yeşil Ev" yükseldi. Sultanahmet semtinin tarihi ve turistik önemini bu yapıt gündeme getirmiştir. İstanbul'da, tarihi tipte otel akımı da bu yapıtla başladı. 1985'de Yeşil Ev'e, "Europa Nostra" ödülü, 1999'da Madrit B. I. D. kuruluşu "Kusursuzluk ve Prestij Altın Ödülü"nü verdi. Fransa Cumhurbaşkanı Mitterand, 1992/93 yılbaşını burada geçirdi. Dünya basını Yeşil Ev'e övgüler yağdırdı. (Biz eski İstanbullular ise, Yeşil Ev'in arka bahçesinde o havuzun kenarında otururken çocukluk anılarımıza döndük).

Yeşil Ev'in hemen yanındaki Cedit Efendi Medresesi de, büyük bir özveri ile kurumdan vakıflara para akıtılarak kamulaştırıldı ve betonla-

şarak kimliğini kaybetmiş yeni çirkin çehresi yıkılıp, bir bütün halinde restore edilerek geleneksel el sanatlarını canlandıran bir sanat merkezi haline getirildi. Turistlerin çok sevdiği bu "masal çarşısı"nda şimdi minyatürler, ebrüler yapılıyor, tezhip çekilip cam boyanıyor, porselenler, eski yapıtlar ve kitaplar satılıyor.

Topkapı Sarayı ile Ayasofya arasında kalan ve sırtını sarayın dış surlarına yaslamış 350 yıllık mazisi olan dar ve sakin bir sokak vardır: Soğukçeşme Sokağı. Yapıldığından buyana İstanbul'un tipik ve kişilikli sokaklarından biri olan bu güzelim yol da kenti kaplayan yozlaşmadan etkilenmiş; ahşap evler sökülüp enkaza dönmüş, kimilerinin yerine ise çirkin ve beton yapılar oturtulmuştu. "Turing ve Gülersoy burayı ele alıp bir rüyayı gerçek yaptılar"; sokak, dünyanın en ünlü sokaklarından biri oldu. Bir yanı eski İstanbul konaklarını temsil eden, birbirine yaslanmış, bazen aralarında nefis boşluklar ve bahçeler bulunan, renk renk (ama ne renkler, o pasteller nasıl bir ince zevk ürünü olarak seçilmiş, yok seçilmiş değil bizzat karışımı ve kıvamı bulunmuş) üçer katlı evlerle; diğer yanı Ayasofya'nın demir parmaklıklı taş işlemeli bahçe duvarı ile uzayan, zemini parke taş döşeli, kaldırımları küçük çeşmeler, tarhlar, çiçeklikler, mermer saksılarla birer biblo sergisini andıran o sokak, iki başta adının yazılı olduğu mermer kitabenin zarafetinden, ışıklarına, kapılarından cumbalarına, kitap ve resepsiyon reyonundan küçük çay bahçesine dek, —çok şükür trafiğe kapalı— bir inanılmaz sanat yapıtı olarak dünya tarihinde yerini aldı. İspanya kraliçesi gibi dünya seçkinleri orada kaldı-

Hidiv Kasrı sanatkârlar ordusu tarafından restore edildi.

lar. Orası, yıllarca yabancı basın odak noktası oldu.

Sihirli el, hiç boş durmuyordu. Soğukçeşme Sokağı'nın alt ucunun bir başında "Sarnıç", öteki ucunda "Konukevi" yaratıldı. Orada bir Roma sarnıcı, tavanına dek moloz ile dolmuş ve oto tamirhanesi olarak kullanılmaktayken, boşaltılıp onarılarak bir yer altı güzelliği ve bir Roma Tavernası'na dönüştürüldü. Eklenen ocak, siyah demirden ışıklıklar ve sapereler, küplerle ve çanaklarla süslü raflar, temizlenmiş sütunlar, tonozlar ve kirişler ve çok eski devirleri anımsatan tahta masa ve sandalyelerle insanı, tekrar Ayasofya'nın inşa edildiği zamanlara götüren bu gizemli yer, dünyanın kalıcı, bizim ise gelip geçici olduğumuzu kanıtlıyordu.

"Konukevi"nin yerinde iğrenç bir beton blok vardı, bir yanı simsiyah olmuş, arsanın boşlukları ise kömür deposu ve otopark olarak kullanılı-

yordu. Turing'in efsanevi yöneticisi bu binanın yerinde evvelce yer alan ahşap konağın tarihsel fotoğrafını buldu. Devlete hariciyeciler yetiştiren saygın bir ailenin eviydi bu. Kentsel ve sosyal dejenerasyon, hem yapıyı, hem içindekilerin niteliğini yok etmişti. Turing burayı aldı, o çirkin yapıyı yıktı, güzelliğine doyum olmaz üç katlı bir muhteşem ahşap konak kondurdu oraya, özenle seçilen klasik mobilyası, önünde set set alçalan olağanüstü güzel bahçesi ve camdan serasıyla... Kahvaltı ve yemek salonu oldu bu zarif sera.

Mucize daha gerilere doğru da uzadı. Dünya yayınlarda, Bizans Medeniyetinin en son açtığı "altın gül" olarak anılan bir Kariye vardı oralarda. Çok eski mimarisi, mozaikleri ve freskleri ile bir anıt-yapı, anıt-mahalle, cumhuriyetin ilk yıllarında korun-

muş ve yaşatılmış ancak kent yozlaşması ile eski yeşil çevresi tam bir çöplüğe dönmüş, ahşap evleri enkaz olmuş, perişan bahçeleri ve sonradan boş arsalarla oturtulan kişisiz ve ucuz kargir evleri ile İstanbul için kültür ve turizm açısından bir yüzkarasına dönüşmüştü. Çelik Gülersoy burada Türkiye'nin ilk tarihi çevre düzenlemelerini başlattı. Meydan trafiğe kapandı, müze ve bahçesi onarıldı. Özel evler, o enkazlar ve çirkinlikler, bakmaya doyulamayacak güzellikte renkli biblolar olarak restore edildi, meydan dekoru tamamlandı. Burada 15 yıl bir turizm mucizesi yaşandı.

Bir tarih ve sanat hazinesi olan Kariye Manastır Sapepli'nin çevresindeki ilkel evler de satın alınıp söküldü, arsaları tapuda birleştirildi, yerlerine tarihi üslupta tek bir bina oturtuldu: Kariye Otel. Çevrenin ilk oteli, ama rastgele bir otel değil, mimarlık özeni olan ve çevre dokusuna uyan bir bina. "Bahçesinden, gece ışıklandırılmış Bizans anıtına bakış, öylesine görkemli bir tablo seyrettirir ki; eldeki İstanbul sermayesinin nasıl kullanılmasa gerektiğine dair bir derstir o otel". Ne yazık ki 1990 Kuveyt Savaşı krizinde Turing, mülklerini yok fiyatına satarak ihya ettiği Kariye'den ayrılacak; rüya bitince bahçeler sökülüp betonlaşacak, çoğu yer çarşıya dönüşecek ve renkler bozulacaktır.

Sihirli el Kariye'den Fenerbahçe'ye uçtu, Kadıköy'ün ucunda kocca bir fenerin yükseldiği, denize doğru uzanmış, geniş bir bahçeden oluşan yarımadasına. "Mavi ile yeşilin öpüştüğü yer"e. (Gülersoy bura-

ya Fenerbahçe denilmesini yanlış bulur, 'Fenerbahçesi' der. Haklıdır. Fakat halkın dilinde uzun yıllar bu ad, Fenerbahçe olarak benimsenmiş, kullanılmış ve sevilmiştir. Bir toz ve çamur deryasına ve motor trafiğine dönen İstanbul'un bu güzide ve tarihi mesiresi temizlendi, ağaçlandırıldı, yollarına parke taşlar döşendi, her yer beyaz fenerler ve çiçek adalarıyla süslendi. Açık hava kahveleri, çay bahçeleri ve içi kuşlar ve sardunyalarla dolu kocaman kışlık cam salonla bir cennete dönüştürüldü. Eski İstanbul'un özgün bir hasılası olan Kadıköy'ün seçkin halkı, Fenerbahçelerinin kendilerine ızdırap veren o çirkinlikten bu duruma gelmesini şaşkınlıkla seyrettiler. Hele bir adamın, kültürlü ve becerikli adamın bu yeteneklerini kendi işinde ve kazancında kullanacak yerde, ömrünü ve varlığını İstanbul'a adayarak, onlar için mucizeler yaratmasını hayretle, hayranlıkla izlediler, onu çok, pek çok sevdiler, pek çok saydılar...

O arada Feneryolu'nda kocaman bağı ile Ahmet Muhtar Paşa Köşkü'nden geriye kalan Kameriye (Mehtabıye) de ihya edildi. Ortaya bir rüstik kafe ile bir müzik balkonu çıktı.

Ardından tüm İstanbul'un dolaştı sihirli değnek; viraneye dönmüş nice şaheserler, onun tılsımlı ışığı ile tekrar parladılar: Şişli'deki Atatürk Evi, Bâb-ı Âli'nin anıtsal kapısı, Tevfik Fikret'in evi Aşıyan, Arnavutköyü'ndeki üç tarihi ev, Sultanahmet, Kariye, Sarıyer ve Çengelköyü'nün meydan çeşmeleri, Gülhane Parkı'nda Tanzimat Müzesi ve daha niceleri...

Atılımlar İstanbul'la sınırlı kalmadı. Turing Safranbolu'da, Anadolu'nun, özelliğini koruyan az sayıda-

ki yerleşimlerinden biri olan bu müstesna kasabada da restorasyonlara girişti. Kentin en büyük konağı ile yanındaki üç binayı satın alıp restore etti. Bina, "Gülersoy'un elleri ile donatıldı ve Türkiye'nin ilk Anadolu tipi geleneksel oteli olarak dünyaya sunuldu."

Turing'in ve Gülersoy'un İstanbul dışındaki bir başka yapıtı Bolu Dağı'ndaki Koru Oteli'dir. Herşeyi ile batı standartlarında bir dağ oteli olan bu büyük tesis, hem çevresini kalkındıran bir ekonomik merkez, hem yolcular için bir trafik yardım

lometrelerce biriken araç zinciri görünümündeki "Türkiye'nin batıya açılan penceresi", 4 yıl süren yoğun çabalar sonucu, ülkenin yüzünü ağartacak donanımlara kavuştu.

Gülersoy'un İstanbul yapıtları; onun İstanbul'a bakışında gördüğü gizli güzelliklerin, o güzelliklerdeki gizlerin, doğanın (ağaçların, çiçeklerin, denizin ve kuşların) bize söylemek istediklerinin, tarihe, maziye ve geleceği dair parçaların oluşturduğu bütünü ve o bütüne

Soğukçeşme Sokakı'nın restorasyon öncesi ve sonrasındaki görünümü

üssü olmuştu aynı zamanda. Geniş arazisi çamlarla dolduruldu. "1990'da yabancı taşıt girişleri serbest bırakılıp kurumun ana geliri kesilince, bu yapıt da yok fiyatına elden çıkarıldı".

İstanbul dışındaki ilk yapıt, aslında Kapıkule Gümrüğü'dür. Çünkü, 1971'de açılan büyük gelir kaynağının sahnesi burasıydı. Altı yıl süren iç çekişmelerden sonra, istikrarın sağlandığı 1977'de ilk olarak buraya el atıldı. Utanç verici bir karışa içinde, bir çamur deryası ve ki-

karşı görevlerinin idraki ile varılan duyuşların ürünleridir. Onun için bu yapıtlarda tarihteki özelliklerimiz ve mazideki anılarımızla Batı uygarlığı birleştirilebilmiştir. 1930'ların İstanbul'u bunu yapmıştı; Gülersoy şimdi onlardan kalan yapıtları temizleyip, donatıp, ışıklandırıp aynı terkin, Avrupalı Türk İstanbul'un şiirini yazmaktadır. Ünlü bir heykeltıraş, tevazu içinde, "Taşın fazlasını atıyorum, heykel ortaya çıkıyor" demişti. Çelik bey tarihi güzelliklerin tozunu, molozunu, sonradan eklenen

briketini, çimentosunu ve çürüyen yerlerini atarken, yaşamın illikliklerini de atmaktadır; onlar atılınca işte o bir kadeh şarapla piyano, keman, arya, Yahya Kemal ya da Tamburi Cemil'in dinlendiği saraylar, kasırlar ve köşkler ortaya çıkmaktadır. Saniıldığı gibi ne bir tezat, ne bir doğu-batı ayırımı vardır: Taşın "atılan" yeri, yalnızca sanat ve yaşam zannedilen illikliklerdir. Onun için, Avrupa uygarlığına hayranlığı, onu hiçbir zaman yabancı bir ideolojinin ve ya-

ya 57" etüdüne dek. Kendi listemle karşılaştırdığımda, muhtemelen dergi oldukları için "Turing Dergileri"nin; derleme olduğu için "Dünya Basınında Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu"nun; yazarın gazetelerde çıkan makalelerini biraraya getiren, iki ciltlik "İstanbul Maceramız"ın; belki broşür olarak nitelendirildiğinden "Yıldız ve Emirgan Parkları, Köşkleri", "Pembe Seranın Hikayesi", "Boğaziçi Koruları", "Korunması Gereken Boğaziçi", "Rumeli Hisarı" ve "Polonezköyü" etütlerinin bu listede yer almadığını görüyorum.

Mimari bir yapı yaratmanın ve karşısına geçip onu hayranlıkla seyretmenin zevkine, onun bulunduğu yerde daha önce yer alan iğrenç yapıyı anımsamayı, onu temizlemeyi ve bunun için çekilen bürokratik sıkıntılarının bazen yıllar süren dayanılmaz mensesinden başarıyla çıkmış olmayı ekleyip ve bu iki zevke üçüncü bir mutluluğu ekleyin: Yapıtınızın kitabını yazmayı... Tarihiyle, estetiğiyle, çekilen sıkıntılarıyla ve birbirinden çarpıcı fotoğraflarıyla. Gülersoy, her yapıtında bunu tattı, çünkü oraların hikâyesini kitaplaştırdı, albümleştirdi. Henüz el atmadığı köşelerini de yazdı İstanbul'un. En iyi cins kağıda en canlı ve renkli fotoğraflarla hazırlanan bu albüm-kitaplara sanatçı,

Çadır Köşkü'nün kuzey cephesi

bancı bir kuruluşun hizmetine sokmamış, o da "Ata"sı gibi, tamamen Türk etiketli bir çağdaş uygarlıkla, dünya milletleri arasında saygın yerimizi almamızı amaçlamıştı.

Gülersoy'un albümünde 63 yapıtının kronolojik sıralaması var. 1959'da "Tabiatı Koruma" kitabıyla başlayıp, 2001'de, Büyüka'da'da oturduğu evi anlatan "Çanka-

öyle adlar koydu ki, bu adı duyunca yazarının Çelik Gülersoy olduğu anlaşılacak denli özeldi.

Sihirli değnek İstanbul'un vitanelerini dolaşmaya başlamadan önce de kitap yazdı Gülersoy. Bu gençlik yapıtlarının çoğu, turizme, trafiğe ve iş hukukuna dair kitaplardır. Fakat Lamartine, Th. Gautier ve G. de Nerval etütleri çok önemlidir. 19'uncu yüzyılda zorlu yolculuklarla İstanbul'a gelen bu ünlü Fransız yazarlarının İstanbul'u anlatan ve yorumlayan seyahatnamelerini Türkçe'ye çevirtip T.T.O.K. Yayınları içinde yayımlatan sanatçı bize kentimizin tarihteki ilk yabancı âşıklarını da tanıtmış oldu.

Çelik Gülersoy'un "Batıya Doğru"dan sonra en önemli yapıtları, İstanbul'u bir bütün olarak kendiengin kültür birikimi anıları ve bunlara dayanan özel duygularıyla yorumladığı kitaplardır: "İstanbul Estetiği", "İstanbul Şarkısı", "Nasıl Bir İstanbul?" ve "İstanbul Maceramız". İstanbul'u yönetenlerin ve ülkenin en büyük kenti olması itibarıyla Türkiye'yi idare edenlerin satır satır okumaları gereken bu kitaplar ne yazık ki üçüncü dereceden bir hanedan torununun kız çocuğunun çoğu uydurulmuş hayat hikayesini anlatan romanları denli bile tanıtılmamış, tanınmamıştır.

"Eski İstanbul Arabaları", "Lale ve İstanbul", "Kayıklar", "İstanbul'un Anıtsal Ağaçları", "Tramvay İstanbul'da" kitapları bize eski İstanbul yaşantısının ve coğrafyasının tadlarını, keyiflerini duyurur. "Safranbolu" yazarın, yalnızca İstanbul'u değil, tüm yurdunu nasıl sevdiğini gösteren kitabıdır.

Yaşantısı ve Turing'le yaptıkları, "Kırk Yıl Olmaz", "Türkiye'ye Bir Işıktı", "Çelik Gülersoy Albümü" kitaplarında ve bunlardan üretilen

Restorasyon sonrası otel durumuna getirilen Yeşil Ev

özet broşürlerinde gözler önüne serilir. Başarılı bir adamın örnek alınacak yaşamı ve programıdır o. Kendisini halkına, ülkesine, topluma ve estetiğe adanmış isteyenler, kazanmayı değil, vermeyi amaç edinenler, Gülersoy'un yapıtlarını okumalıdır ve bilmelidirler ki yaşamda para kazanmaktan daha büyük mutluluklar da vardır...

Gülersoy'u şair yanı, "İstanbul"a ve "Anne"sine olan hasretini, hüz-

nünü ifade eden duygulu şiirlerin toplandığı "Ayrılış" ve "Hüzün Yağmuru" kitaplarındadır.

Yabancı dilde kitaplar da yayımladı, Gülersoy; ve kimi başka yabancı ediplerin yazdıklarını da. T.T.O.K. ve kendi vakfı eliyle yayımlattığı yapıtların sayısı 110'dur.

Fakat belki kitaplarından da daha etkileyici ve eğitici olan yazıları, makaleleridir. İstanbul'u yorumlayan gazete yazılarından bir bölümün toplandığı iki ciltlik "İstanbul Maceramız" bu kenti nasıl mahvettiğimizin trajik romanıdır. Deprem'den tarıma dek hep o dejenerasyon acılarıyla doludur yazıları Gülersoy'un; ama en dokunaklı kuşkusuz kutsal önderimiz hakkında yazdıklarıdır: Bir "Yalnız Adam" makalesi vardır Çelik Gülersoy'un; Atatürk'ü tüm içtenliği, bilgisi ve derin yorumuyla anlatan; ağlar-sınız. Atatürk'ü bilirim zannedenler, hiç böyle bir yorum, bu açıdan bir bakış görmemiş, düşünmemişler. Ona daha çok bağlanır, daha çok hayranlık duyar, onun için daha çok üzülür, daha çok seversiniz.

Çelik Gülersoy, nasıl şiir yazar gibi köşk yaratırsa, parkları, bahçeleri, köşklere ve kasırları yapar gibi şiir ve yazı yazar. Onun üslubu, doğrudan renklerin, kuşların, rüzgarların ve çimenlerin sesidir. Sanki o hiçbir şey yapmıyordur da, doğa onun kaleminde gizli seslerini ve gizli güzelliklerini yazıya döküyordur. Yalnızca bir şey var, üslubunda doğanın sesine ve feriyadına eklenmiş, kendi sesi, kendi duyguları ve tabiat aşkı. Bu üslup, bir Tabiat+Çelik Gülersoy aşkının sesi ve dilidir. Öyle yalın, öyle yapmacıksız, ama öyle estetik ve öyle işleyici.

Büyük ve kalıcı yapıtlar vermiş ve ülkenin yüzakı olmuş bir sanatçının "en önemli yapıtı"nın ne olduğu çeşitli ölçülerle tayin edilir. Hangi ölçüte vurursak vuralım, Çelik Gülersoy'un en önemli yapıtları, "Batıya Doğru" adlı kitabı: "Turing" örneği ile topluma, tarihe, mimariye ve geleceğe verdiği mesaj; Soğukçeşme Sokağı; İstanbul'un dramını anlatan iki yapıtı: "Kırk Yıl Olmuş" ve "İstanbul Maceramız" ile "İstanbul Kitaplığı"dır.

Soğukçeşme Sokağı'nda, "Sarıncı"a inerken, "Konukevi"nin karşısında, restorasyonu kendi elinden çıkmış iki katlı kavuniçi sarısı boyalı bir konaktadır "İstanbul Kitaplığı": Çelik Gülersoy'un yurt dışında, 40 yıl boyunca gittiği her yerde, yabancı ediblerin, gezginlerin, bizim için, Türkiye için, İstanbul için yüzyıllarca yazmış olduklarını araştırarak, toplayarak, tüm parasını o koleksiyona harcayarak bir ömür karşılığı oluşturduğu muhteşem kütüphane. "Gülersoy'un en ölümsüz yapıtı". Görsel malzeme, İstanbul antikalara, bir köşede piyano ve klasik koltuklar, koleksiyonu ve kütüphaneyi tamamlamakta. İnsanı ve gelecek nesillere özenle hazırlanmış onbin değerli kitaplık bir hazine.

Başta "İstanbul Kitaplığı" olmak üzere, tüm malvarlığını kurduğu vakfa vasiyet etti Gülersoy.

Tanrı'nın kendisine uzun ve sağlıklı bir ömür vermesini yürekten dileyerek bu müstesna vakfın, Türkiye'ye yoğun bir ışık huzmesi halinde sonsuza dek onun adını, felsefesini ve yapıtlarını yaşatacağını düşünüyor, bununla teselli buluyoruz. •

Bu Yazının Yazarıyla Tanışın

Dr. Uğur İbrahimhakkioğlu, 1944 yılında İstanbul'da doğdu. 18'inci yüzyıl astromi bilgini "Marifetname" yazarı Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın altıncı nesilden torunudur. İlk ve ortaokulu Üsküdar'da, liseyi Haydarpaşa Lisesi'nde okudu. 1961 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin giriş sınavını kazanarak hukuk eğitimine başladı. 1965 yılında fakülteden mezun oldu. Yedeksubaylığında Tuzla Piyade Okulu'nu bitirerek (1966), Lüleburgaz 241'inci Piyade Alayı'nda astteğmen ve teğmen rütbeleriyle adli subaylık yaptı (1967-1968). Terhis olduktan sonra İstanbul Adliye Sarayı'nda avukatlık ve hakimlik stajlarını tamamladı. İstanbul Barosu üyesi olarak bir süre Üsküdar ve Kadıköy'de avukatlık yaptıktan sonra savcılık yapmaya başladı (1971). Muş C. Savcı Yardımcılığı, Pasinler ve Terme İlçe C. Savcılıkları görevlerinde bulundu. 1979 yılında Uşak'ta Vilayet Başsavcısı oldu. Uşak, Kastamonu, Yozgat, Eskişehir ve Mersin illerinde Cumhuriyet Başsavcılığı yaptı. 1983 yılında emniyet mensubu ve İktisatçı Semra Tahtacıoğlu ile evlendi. 1984 yılında kızı Leman Nur doğdu. 8 Nisan 1996 yılında Adalet Bakanlığı Müsteşarlığı'na atandı. Bu görevi ile birlikte anayasa gereği Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu asil üyeliğini ayrıca İnsan Hakları Koordinatör Üst Kurulu ve Basın-İlan Kurumu üyelikleriyle Adalet Teşkilatını Güçlendirme Vakfı ve İşyurtları Kurumu başkanlıklarını yürütmekteyken, 14 Nisan 1998 tarihinde Yargıtay üyeliğine seçildi. Mersin Üniversitesi'nde başlamış olduğu yüksek lisansını Şubat 1999'da tamamlayarak Türk Dili ve Edebiyatı'nda Bilim Uzmanlığı (Master) payesini aldı. 16 Ocak 1999'da Azerbaycan Devlet Üniversitesi, 07 Nisan 1999'da ise Bakü Asya Üniversitesi kendisine Doktora diploması ve Honorary Doktor unvanını verdi.

Dr. Uğur İbrahimhakkioğlu, 8 Temmuz 1999 tarihinde Yargıtay Genel Sekreterliğine seçildi. •

Dr. Uğur İbrahimhakkioğlu

